

[Aage Fogh.]

den fulde forklaring på forskelsbeløbet. Disse forhold tyder efter mit skøn i høj grad på, at det vil være nationaløkonomisk forsvarligt under den ene eller den anden form at lede en del af disse penge, nationens midler, ud til landbruget for at forbedre produktionsapparatet. Det kan ikke nægtes, at når man kører gennem landet nu her ved vintertide og ser alle de mørke og plettede mure, får man den tanke, at landbruget arbejder med et produktionsapparat, der ikke er tilfredsstillende; de mørke mure er jo tegn på fugt og dårlig isolering og dermed på dårlige produktionsvilkår for husdyrbruget.

Jeg takker ministeren for det lovforslag, der her er fremsat. Jeg udtaler ønsket om, at vi hurtigst muligt kan få det gennem folketinget, så vi kan komme til at arbejde med loven i indkøbsforeningerne; og så spørger jeg den højtærede minister, om vi tør vente, at vi inden alt for længe kan gå et skridt videre, så landbrugerne under en eller anden form kan få de nødvendige penge til forbedring af deres produktionsapparat.

Både det ærede medlem hr. Niels Ravn og det ærede medlem hr. Søren Jensen var vistnok inde på opdelingen af landbrugene. Sandheden er den, at da vi behandlede disse ting i realkreditkommissionen, sagde det store landbrugs repræsentant, daværende folketingsmand Pinstrup: jeg vil ikke gå ind for den ændring, som det mindre landbrug ønsker. Det, vi ønskede, var at lægge forholdene sådan til rette, at der kunne lånes mod førsteprioritet i bygninger og i jord, medens man kunne give førsteprioritet i besætning og inventar og oprykkende prioritet i jord og bygninger for de lån, der skulle gives efter denne lovgivning. Det ville Pinstrup ikke være med til, det ville Aksel Jensen ikke være med til, og derfor blev der en opdeling i større og mindre landbrug. Men det var hverken husmændenes repræsentant eller mig, der var skyld i denne opdeling. Vi havde ønsket en ordning, der omfattede hele landbruget, det gør vi stadig væk, så vi kunne måske diskutere spørgsmålet, hvis den højtærede landbrugsminister vil og kan være med til det.

Kristian Kristensen: Love, hvis virkninger i praksis har vist sig gunstige, skal man være varsom med at ændre for ikke at risikere at slå noget værdifuldt i stykker. Når man fra praksis kender lidt til den hidtidige lovgivnings virkninger, ved, at den har betydet, at mindre jordbrugere derigennem har fået et sted at henvende sig og på yderst rimelige vilkår har kunnet få hjælp til deres indkøb af maskiner o. lign., må man den erkende, at vi netop her er på et område, hvor en beskednen indsats fra fællesskabets side har haft overordentlig stor betydning for mange borgere i landet. Statens direkte udgifter ved tab på uerholdelige tilgodehavender i denne forbindelse har været yderst ringe og i de sidste år nul.

Det, der nu indføres ifølge § 6 i lovforslaget, er en bestemmelse, der yderligere forpligter indkøbsforeningerne og sikrer statskassen. Det finder jeg er rigtigt. Det er en ændring i god retning. Den enkelte mindre jordbruger, som det jo drejer sig om, får fortsat mulighed for at få lån på gode betingelser, når han i sin bedrift skal foretage en investering, som han ikke i øjeblikket kan magte. Det, der sker nu, er, at låntagerne i højere grad end tidligere får forpligtelse til at tilbagebetale samfundets indsats. Samfundets tilskud begrænses til det, der ligger i, at det er billige lån, og kun det.

Efter den gældende lov forrentes lånene med 4 pct.; før i tiden var det $3\frac{1}{2}$ pct., og nu foreslås $4\frac{1}{2}$ pct.s rente. Jeg kunne have lyst til at spørge ligesom det ærede medlem hr. Aage Fogh: hvorfor ikke tage skridtet fuldt ud og tage $\frac{1}{2}$ pct. mere i rente, så man kunne sige, at der nu var tale om normal markedsrente? Man må nemlig også sammenholde dette med, at markedsrenten er lavere nu end tidligere. Men det kan vi måske tale om i udvalget.

Selv om vi må holde os til de $4\frac{1}{2}$ pct., er det dog sådan, at vi nærmer os normal forrentning af lånene. At det er en ordning, der kan hvile i sig selv, gør det i hvert fald fra samfundets side til en meget billig håndsrækning, der for den enkelte, som modtager den i den givne situation, hvor han står over for en større investering, han ikke i øjeblikket kan magte, er af overordentlig stor betydning.